

NIEUWS

Jaargang 8 nummer 10 - december 2023

N
V
B
G

Nederlandse Vereniging voor Beeld en Geluid

**TERUGBLIK OP HET AV-FESTIVAL
VAN HET NOORDEN**

AANGENAAM KENNISMAKEN MET...

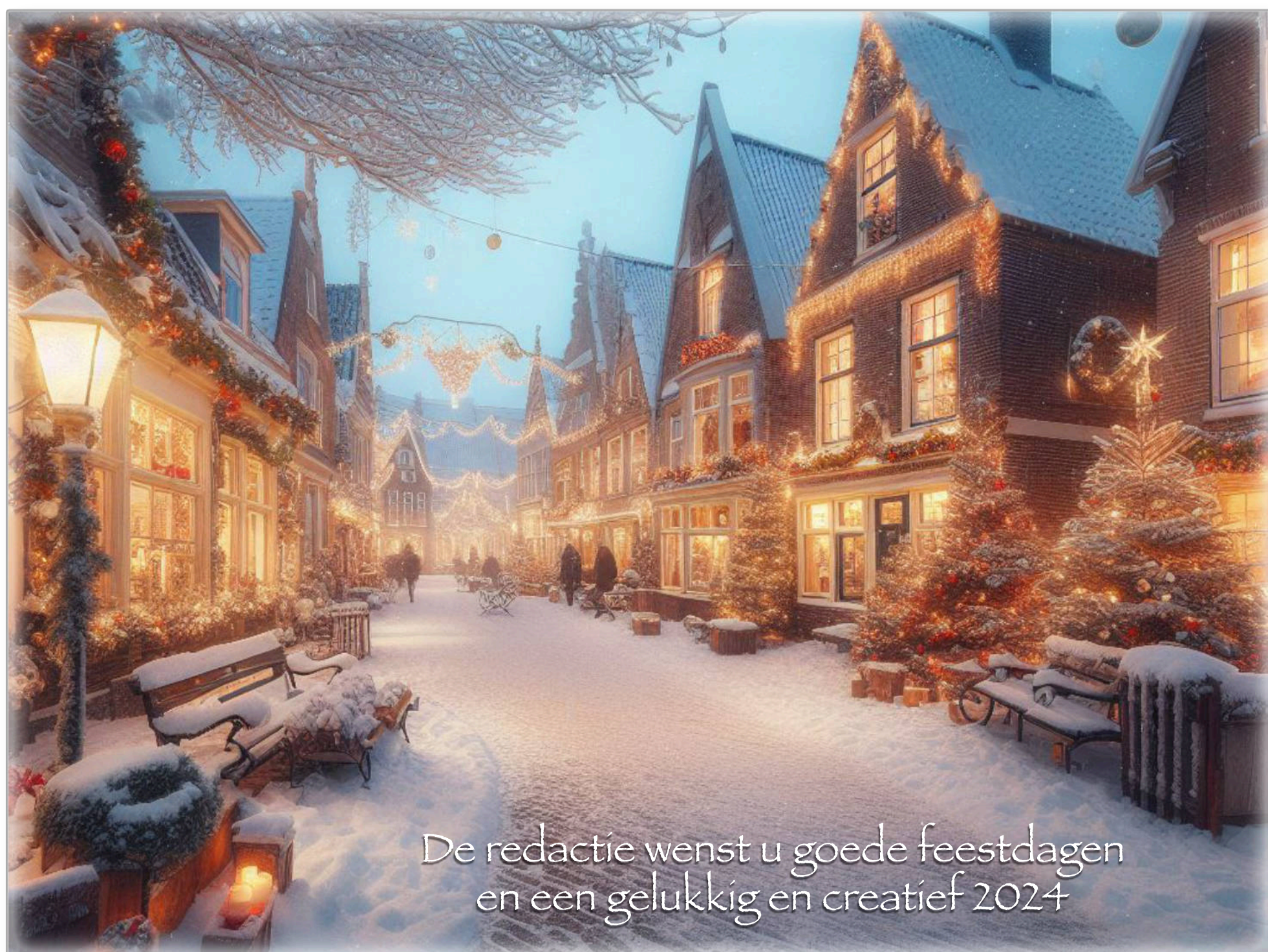
ONLINE AV EEN SUCCES!

HET NOVA FILMGALA

EN NOG VEEL MEER!

IN DIT NUMMER:

Van de voorzitter	2
Nu ook AV's online bekijken voor leden van de NVBG.....	3
Terugblik AV-Festival van het Noorden.....	6
Aangenaam kennismaken met.....	8
PEN Festival.....	10
Een dagje filmfestival.....	11
Audacity Tutorials.....	13
AV-groep Kennemerland	14
AV-groep Rotterdam	16
AV-groep Westland.....	19
Audiovisueel Najaarsfestival Close-Up 2023	22
AV-agenda 2024	23

De redactie wenst u goede feestdagen
en een gelukkig en creatief 2024

VAN DE VOORZITTER

De laatste maand van het jaar is begonnen als deze nieuwe editie verschijnt en de winter staat dus weer voor de deur. Er is zelfs al sneeuw aangekondigd voor de laatste week van november. Of die voorspelling uitgekomen is weten we als u dit leest. Persoonlijk verkies ik een 'witte Kerst' boven een 'witte Sinterklaas'.

BESTUURSVERGADERING

Eind november vergaderde het bestuur om een aantal belangrijke zaken te bespreken. Helaas strandde de penningmeester tijdens haar treinreis van Leeuwarden naar Houten al in Meppel wegens een defecte trein. Maar de techniek staat voor niets! Via ZOOM was Hannie Lodder online bij ons aanwezig en waren we tóch compleet.

INSTAGRAM

Onze 'gast aan tafel', Han Sinke, bood eerder dit jaar spontaan zijn diensten aan om ons te informeren en tips te geven bij het opzetten van een NVBG Instagram account. We kregen een goed inzicht in de mogelijkheden daarvan en in januari gaat Han ons verder wegwijs maken in de Instagram praktijk.

NOTITIES

De notities 'Zichtbaar en hoorbaar' en 'Samen uit, samen thuis' zijn herschreven n.a.v. de gemaakte opmerkingen tijdens de bijeenkomsten met de coördinatoren van de NVBG AV-groepen. Tevens presenteerde bestuurslid, audio-specialist Nico Warnaar, zijn notitie 'Het oor wil ook wat' waarin wordt beschreven hoe de NVBG meer aandacht wil gaan besteden aan de 'A' van AV. Deze 3 notities zullen worden vastgesteld tijdens de ALV op 3 februari 2024.

NATIONALE AV-WEDSTRIJD 2024

Het bestuur prijst zich gelukkig met een uitstekend functionerende wedstrijdcommissie die de organisatie van dit jaarlijkse hoogtepunt verzorgt! Alle seinen staan op groen, het bestuur heeft de voordracht van de NVBG leden die deel gaan uitmaken van de selectiecommissie zonder wijzigingen geaccordeerd en het draaiboek wordt nauwkeurig gevolgd op weg naar zaterdag 20 april 2024. Zet u die datum alvast in uw net nieuw aangeschafte agenda...?

NIEUWE LEDEN

Dit jaar hebben we maar liefst **27** nieuwe leden mogen begroeten! Om de aanmeldprocedure via de nieuwe website beter te stroomlijnen wordt een aantal wijzigingen doorgevoerd. Procedureel hebben we besloten dat een nieuw lid geen contributie betaalt over het lopende kwartaal waarin zij/hij zich aanmeldt.

KERST EN OUD & NIEUW

Het bestuur wenst u, na het Sinterklaasfeest van gisteren, gezegende, gezellige en bezinnende Kerstdagen toe en natuurlijk een gezond, voorspoedig, gelukkig en creatief 2024 met veel inspiratie voor nieuwe producties, want óók in 2024 is het maken van AV shows... de mooiste hobby die er bestaat!

Jan Roeleveld, voorzitter

NU OOK AV'S ONLINE BEKIJKEN VOOR LEDEN VAN DE NVBG

OVERWELDIGENDE BELANGSTELLING VOOR BEKIJKEN AV-SHOWS OP NVBG WEBSITE!

Het bestuur van de NVBG heeft in het bijna afgelopen jaar een groot aantal besluiten genomen om de NVBG te revitaliseren. In het NVBG NIEUWS van oktober (pagina 3-4) hebben we de voortgang daarvan tot dat moment beschreven en daar zijn we, al zeggen we het zelf, best tevreden over.

Inmiddels is weer één van die voornemens ook daadwerkelijk in uitvoering gegaan. Met name deze extra 'faciliteit' blijkt in een grote behoefte te voorzien. Het overtreft tot nu toe elke vooraf ingeschatte verwachting.

WAAR HEBBEN WE HET OVER...?

Wel, leest u even mee in de notitie 'Zichtbaar en hoorbaar' die in juli het licht zag en in oktober is aangepast n.a.v. de bespreking met de coördinatoren van de NVBG AV-groepen: ►

- **Websites van regionale AV-groepen.** De regionale AV-groepen van de NVBG die beschikken over een eigen website worden verzocht om in eerste instantie, middels wederzijdse 'linking' aan de NVBG website, de actuele activiteiten onder de aandacht te brengen van bezoekers. Het streven is dat elke regionale AV-groep van de NVBG een eigen webpagina op het openbare deel van de NVBG website krijgt. Op die manier is de opzet en stijl van de webpagina's van de regionale NVBG AV-groepen op de website van de NVBG geharmoniseerd en is de 'look' van alle regiopagina's hetzelfde, hetgeen de samenhang als vereniging ten goede komt.
- **YouTube.** De NVBG opende in het najaar van 2023, nadat de nieuwe NVBG website werd gerealiseerd, een eigen YouTube kanaal waarop AV-shows kunnen worden bekeken die als 'verborgen' zijn geclassificeerd en derhalve niet via een zoekopdracht, in het openbare YouTube domein te vinden zijn. Op het 'openbare' deel van de NVBG website staat inmiddels een NVBG trailer met de titel 'Wat is een AV?'. Tevens wordt in een AV-productie de historie van de NVBG getoond. Omdat de gebruikte muziek uit de YouTube audiotheek is gebruikt zijn geen problemen met auteursrechten geconstateerd. De NVBG heeft met de organisatoren van de diverse regionale AV-festivals de mogelijkheden geïnventariseerd om ingezonden AV-shows, waarvoor inzenders desgevraagd toestemming hebben gegeven, ter beschikking te stellen aan de NVBG. Inmiddels zijn er 6 AV-shows van het AV-festival van het Westen en 6 shows van het AV-festival van het Noorden op het besloten deel van de website te vinden. De auteurs hebben het recht om op elk gewenst moment aan te geven dat haar/zijn show moet worden verwijderd. Deze 'verborgen' AV-shows zijn uitsluitend toegankelijk voor NVBG leden. Er zijn geen claims op muziekrechten ontvangen.
- **Online workshops integreren in kenniscentrum.** Op de vernieuwde website van de NVBG kunnen online workshops worden aangeboden, waarbij vooral de eerste beginselen voor het maken van een AV-show worden uitgelegd. Voorbeelden: Een workshop 'Fotografie voor een AV, waarop te letten?' Een workshop over het monteren van een geluidsmix die bestaat uit muziek, commentaar en livegeluid. Een workshop over synchronisatie van beeld en geluid, etc, etc.

Vervolg AV's online bekijken: ►

OPZET

Allereerst vraagt de NVBG aan de auteurs van een AV-show die ingezonden werd naar een AV-festival toestemming om hun productie op het voor leden (besloten) deel van de NVBG website te mogen publiceren. Tot nu toe stemde elke auteur die gevraagd werd daarmee in.

De NVBG ontvangt de AV-show via een online transferdienst en verwerkt die in een nieuwe 'outfit'. Om de werkelijkheid van een AV-festival zoveel mogelijk te benaderen is gekozen voor een opzet waarbij de kijker zich verplaatst in de zaal waar het betreffende AV-festival plaatsvond.

In Moerkapelle werd het AV-festival van het Westen georganiseerd in het Dorpshuis 'Op Moer'. Als u als 'toeschouwer op afstand' een aantal (6) AV-shows gaat bekijken ziet uw computerscherm er net zo uit alsof u achter in de zaal zat. Het weergavevolume van het geluid heeft u zélf in de hand!

BEELDGROOTTE

Het geprojecteerde beeld beslaat, net als in de zaal, ongeveer 1/3 van het gezichtsveld. Het is alsof u zelf in de zaal aanwezig bent...! Het zaallicht dooft langzaam, de AV-show wordt op het scherm vertoond en na afloop gaat het zaallicht weer aan en klinkt het applaus van het aanwezige publiek.

De eerste ontvangen reacties op deze nieuwe 'service' zijn overweldigend. Vooral de NVBG leden die minder mobiel zijn of ver weg wonen van de locatie waar het AV-festival plaatsvindt zijn enthousiast. Zij kunnen nu tóch een kijkje nemen en vooral genieten van een aantal mooie AV-producties. Een enkeling zou het beeld graag groter zien.

De NVBG heeft er bewust voor gekozen om het beeld niet beeldvullend te presenteren. Met screen recording software (zoals OBS Studio) zouden AV-shows dan ongevraagd kunnen worden gedupliceerd en weten de auteurs niet meer waar hun AV-shows (ongevraagd) worden vertoond. Dat risico wil de NVBG niet nemen. Binnen 14 dagen na publicatie van de 6 AV-shows van het AV-festival van het westen werden er 438 (!) 'views' geregistreerd door YouTube. En daarom werd ook de gelegenheid geboden om een zestal bij het AV-festival van het Noorden vertoonde AV-shows te kunnen bekijken. Daar zag de zaal er zó uit.

RESULTAAT

Het is duidelijk dat deze service, die exclusief is voorbehouden aan NVBG leden, in een behoefte voorziet! De kijkcijfers die YouTube vermeldt geven dat duidelijk aan.

Sinds de lancering van de nieuwe website in september en de op de website gepubliceerde AV-shows over de geschiedenis van de NVBG en de in beeld en geluid beantwoorde vraag "Wat is een 'AV'...?" registreerde YouTube tot medio oktober, meer dan 60 views, al kabbelend met 2 tot 3 views per dag. Het aantal views explodeerde op de dag dat de NVBG Nieuwsflits werd uitgestuurd waarin werd gemeld dat een zestal shows, waaronder de 3 prijswinnaars van het AV-festival van het Westen, waren te bekijken. Op dezelfde dag noteerde YouTube 174 views. ►

Vervolg AV's online bekijken: ►

Het aantal liep in totaal op tot de al eerder genoemde 438 views. Na het op de website publiceren van 6 AV-shows uit het programma van het AV-festival van het Noorden, op 15 november, werden op die dag 106 views genoteerd. In totaal stond de teller op 23 november op **867 views**. De kans is groot dat er rond de jaarwisseling 1.000 views kunnen worden gehaald...!

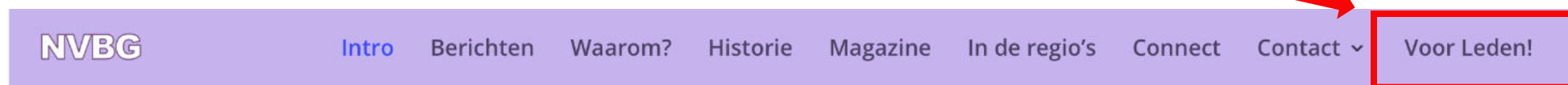
TOEKOMST

Van verschillende kanten kwam de vraag hoe lang de AV-shows op de website te bekijken zijn? Nu het zo'n enorm succes blijkt te zijn en de NVBG momenteel weer regelmatig nieuwe leden verwelkomt, die pas dan in de gelegenheid zijn om op het besloten deel van de website te kijken, blijven de AV-shows per AV-festival staan tot het moment dat het betreffende AV-festival opnieuw wordt georganiseerd. Ofwel, ongeveer 1 jaar. Nieuwe leden die zich in de aankomende maanden gaan aanmelden kunnen dan nu direct al 12 AV-shows bekijken. Vanaf medio maart 2024 komen er 6 AV-shows bij die vertoond zijn tijdens het Audiovisuele Voorjaarsfestival in Nijmegen en vanzelfsprekend zullen er 6 shows worden gepubliceerd die vertoond zijn bij de Nationale AV-wedstrijd in april 2024.

Vanaf dat moment zijn er in totaal 24 AV-shows te zien op het voor leden toegankelijke deel van de NVBG website.

NOG NIET GEKEKEN?

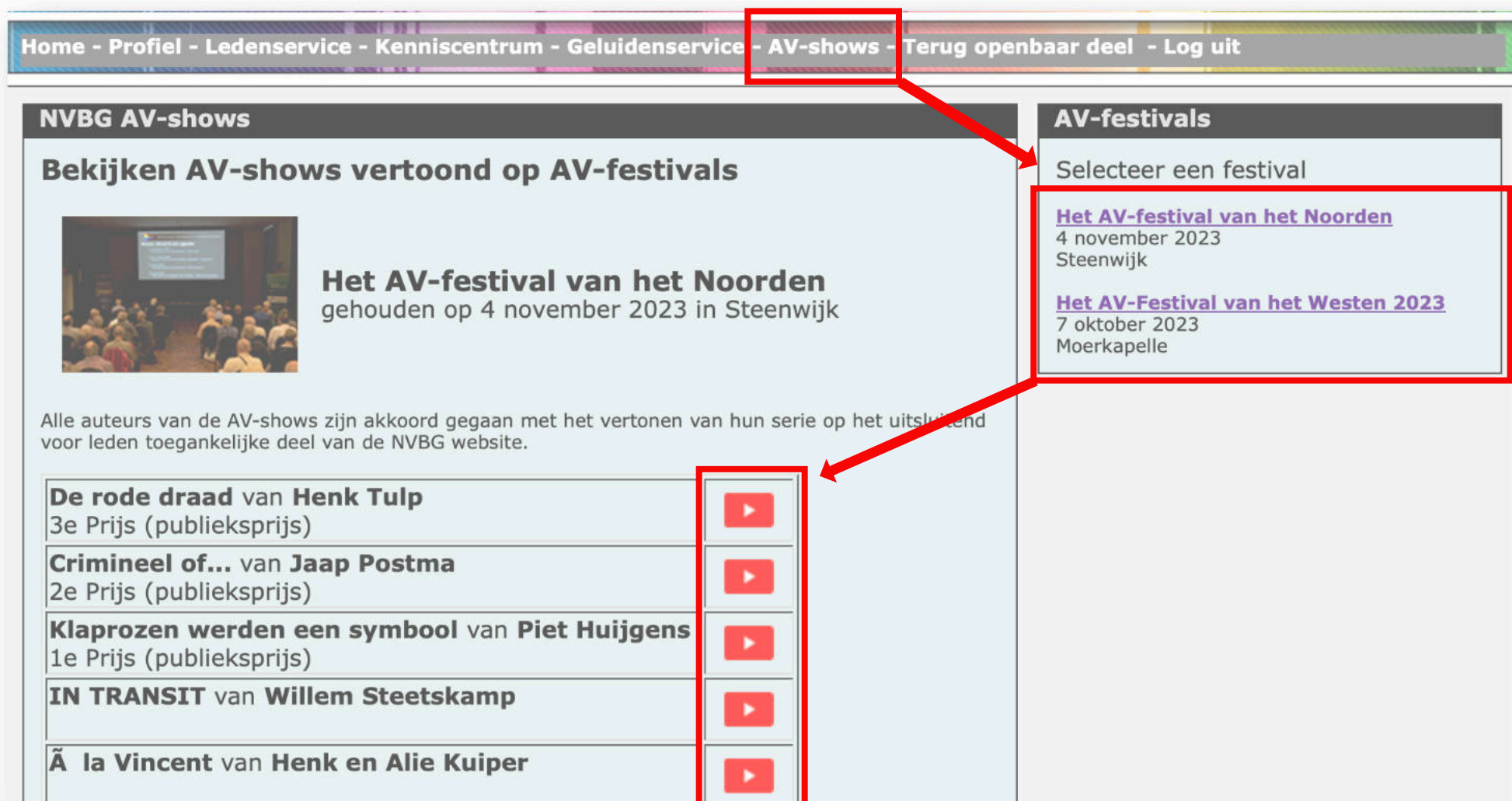
1. Als lid van de NVBG gaat u op de website naar het menu en klikt u op 'Voor leden!'.

2. Daar vult u uw inloggegevens in en komt u in deze omgeving terecht. Klik hier op AV-shows.

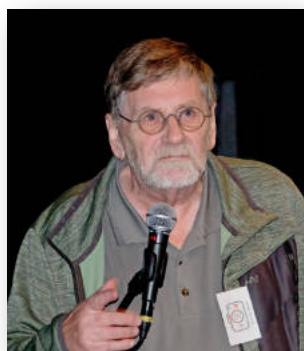
3. Kies in de rechtse kolom het AV-festival uit waarvan u een show wilt bekijken.

4. Klik op de show die u wilt bekijken

TERUGBLIK AV-FESTIVAL VAN HET NOORDEN

Slechts een aantal weken na het festival van het Westen was er (gelukkig) ook weer het Festival van het Noorden. Na de opheffing van AV-groep Drenthe (alweer vele jaren geleden) heeft AV-groep Den Helder de organisatie op zich genomen. Om financiële redenen is het festival in Steenwijk gebleven. Het is goedkoper dan in Den Helder en het is een prachtige accommodatie.

Zowel de zaal, de techniek als de catering zijn uitstekend. Ben de Hond heeft er, samen met Hetty Mellink, Aart Teeuwen en Willem Gerrets weer voor gezorgd dat we in de kleine zaal van het theater konden genieten van 34 zeer gevarieerde AV-presentaties. Ben kondigde de series aan, Hettie was gastvrouw en stemmenteller, Aart en Willem verzorgden de techniek. 4 Leden van hun AV-groep vormden de selectiecommissie. Samen met de organisatie bekeken zij de inzendingen en kenden zij punten toe.

Zo ontstond de volgorde van waaruit de series werden verdeeld over 3 presentatieblokken. De series werden gepresenteerd met een tussenpauze van een halve minuut. Dan konden de aanwezigen snel wat aandachtspunten opschrijven want aan het einde van de middag moest er gestemd worden. Er werd slecht 1 stem per persoon uitgebracht. De zaal was gezellig gevuld met zo'n 50 personen.

In de 3 programmablokken kwam er van alles voorbij.

En in de pauzes konden we weer eens "bijpraten" met bevriende AV-makers.

Het programma was afwisselend, zowel in onderwerp als in kwaliteit. De afwisseling in onderwerpen maakte de dag levendig en de veranderende kwaliteit zorgde voor veel leermomenten voor menig toeschouwer. Want wat de gevorderden al lang weten, levert bij beginners nog veel vragen op en daar kan dan prima over gesproken worden in de pauzes.

Natuurlijk zagen we natuurbeelden uit binnen en buitenland. Van groots tot macroniveau.

En we bezochten een aantal toeristische trekpleisters.

Ver van huis maar ook in de eigen woonplaats.

We konden genieten van kunst en culturele manifestaties; heel bekend maar ook totaal onbekend.

Poëzie ontbrak natuurlijk niet. En er werd herinnerd aan bijzondere gebeurtenissen. Er waren ernstige momenten. Er was vervreemding en verstilling. En er was humor! En wat vergeet ik dan nog? De serie van Jos Ketelaar kon helaas niet vertoond worden. Dat kwam door een technisch probleem. Heel jammer maar herkansing volgend jaar!! ►

Tijdens het tellen van de stemmen werd een AV vertoond van Ruud de Jong. Het was zijn allereerste AV-show: een documentaire over Willem van Oranje. Ruud maakte de AV interessant door Willem zelf (een deel van) zijn verhaal te laten vertellen. En natuurlijk zijn er veel momenten in deze AV die tot interessante bespreking in de AV-groep kunnen leiden. Maar mijn hoed af voor Ruud die dit aangedurfd heeft.

UITEINDELIJK KOOS HET PUBLIEK 3 WINNAARS.

De 1e prijs was voor Piet Huijgens met: **“Klaprozen werden een symbool”**. De vermenging van de fraaie beelden van de klaprozen met de verschrikkelijke beelden uit de 1e wereldoorlog vormt, met de tekst, de basis van deze indrukwekkende presentatie .

De 2e prijs was voor Jaap Postma met: **Crimineel of.....**
Hij maakte “iets heel anders”:
Een komische serie over het gebruik van graffiti. Met bijzondere effecten en een verrassend slot.

De 3e prijs was voor Henk Tulp met: **De rode draad.**
De droom van kunstenaar Christo om de Arc de Triomf “in te pakken”, werd pas in 2021, na zijn dood, werkelijkheid.

Waarom hij dat deed en waarom Henk dat persé met eigen ogen wilde aanschouwen werd ons in een prachtige documentaire duidelijk gemaakt.

Na het festival hebben we met een flinke groep genoten van het buffet bij de Chinees. En weer was er volop tijd om na te praten. Degene onder ons die wel eens iets georganiseerd heeft, weet, hoeveel werk dat met zich mee brengt. Daarom heel veel dank aan de organisatoren. En aan de inzenders!

Op naar het volgende evenement: het voorjaarsfestival in Oosterhout (bij Nijmegen) op zaterdag 9 maart 2024.

(En natuurlijk slaan we de NVBG-dag op 3 februari niet over!) ■ Auteur: Hannie Lodder - fotografie: Jan Roeleveld

Aangenaam kennismaken met...

Willem Steetskamp

BABYBOOMERS

Waarvan ik er één ben en met mij vele andere AV-makers - herinneren zich vast nog wel de magische vloeistofdia's uit de jaren 60. Zo begon voor mij de fascinatie voor bewegend beeld. Je frummelt wat olie met as, stof, papiertjes, enz. tussen twee diagmaasjes, plakt het geheel zorgvuldig dicht en plaatst het in de slede van een diaprojector (zo'n slede waar twee dia's in passen en die je met de hand heen en weer moet bewegen).

De lamp in de projector was zo slecht geïsoleerd dat de hele projector gloeiend heet werd, waardoor de vloeistof ging bewegen en je psychedelische vormen op de muur kon projecteren. Met Pink Floyd vanaf de draaitafel had je een perfecte licht- en geluidshow.

DIAPORAMA'S

Een decennium later hoorde ik over spectaculaire diaporama's die Foto Engel in Haarlem organiseerde en ik maakte kennis met de diaporamaclub die opgezet was door Cor Nierse.

Die club bestond toen uit tachtig tot honderd leden. Ze kwamen bijeen in het PEN gebouw in Bloemendaal waar Cor werkte. Hij kon gratis over een grote aula beschikken voor de clubavonden.

Er werd ieder jaar een festival georganiseerd *. Ik herinner me dat je er vroeg bij moest zijn als bezoeker, want de zaal zat altijd propvol. Ik zat een keer helemaal achterin op een tafel met nog een stuk of vijf anderen.

Nog weer later - ergens in de jaren 80 - ben ik lid geworden van die club.

BREUK MET DE HOBBY

Qua techniek heb ik waarschijnlijk dezelfde ontwikkeling doorgemaakt als veel andere NVBG leden.

Van een zware bandrecorder, via de cassette in een Fostex naar de cd. Van één naar twee en vier projectoren.

Voor mij kwam er een breuk met de hobby toen alles helemaal digitaal werd.

Op de club werd gezegd dat het nog jaren zou duren voor je digitaal dezelfde kwaliteit zou hebben als analoog, maar in een tijdsbestek van een jaar of twee was het gedaan met de analoge fotografie en projectie. Ik zag op tegen het werken met de computer en de digitale fotografie.

DIGITALE KRIEBELING

Na een stop van een jaar of tien begon het toch weer te kriebelen.

Ik was wel alweer begonnen met (digitaal) fotograferen, maar losse foto's maken beviel me niet echt. Ik miste de magie van een voorstelling. Ik werd opnieuw lid van AV-groep Kennemerland (en ook meteen maar van de NVBG en de Fotobond), in eerste instantie om eens te zien wat er allemaal gemaakt werd.

Ik vond het dermate interessant dat ik me, met behulp van enkele clubleden, in ijlt tempo de software (in mijn geval PTE en On1) heb eigen gemaakt. ►

NOG STEEDS WORD IK VERRAST DOOR DE BIJNA ONEINDIGE MOGELIJKHEDEN.

Het liefst maak ik AV's met een duidelijke (verhaal)opbouw. Ik blijf gemotiveerd en uitgedaagd door zo weinig mogelijk in herhaling te vervallen. Een van mijn laatste AV's gaat over het voormalige Pieter Baan Centrum in Utrecht. Momenteel experimenteer ik met kleurverschuivingen n.a.v. wandschilderingen van Sol LeWitt in het Joods museum en het Kunstmuseum in Den Haag. Vooral in musea en zgn. rafelranden van de stad vind ik veel inspiratie.

We hebben natuurlijk heel veel niet te evenaren concurrentie van de vele (natuur) documentaires en de vaak fascinerende clips van popartiesten op tv en internet, gemaakt door professionals met een heel team van medewerkers. Met wisselend succes probeer ik me te onderscheiden door op zoek te gaan naar een verhaal met een originele of persoonlijke invalshoek en/of een originele beeldtaal en niet al te voor de hand liggende muziek.

HET IS EEN ENORME STIMULANS OM JE WERK TE VERTONEN OP DE CLUB EN/OF OP FESTIVALS.

Bij wedstrijden van de Fotobond ben ik twee keer in de top drie beland.

Bij het AV-festival van het Westen, oktober jl, bereikte ik een tweede plaats. Ik zeg wel eens dat die prijzen niet belangrijk zijn en natuurlijk is er altijd kritiek op de jury, maar stiekem geniet ik toch wel van de waardering. Maar het allerbelangrijkste is voor mij het creatief bezig zijn: het handen en voeten geven (beeld en geluid) aan je ideeën en ervaringen. In tweede instantie: daarvan iets overbrengen op anderen, en als toetje: het winnen van een prijs. Tot mijn eigen verbazing vind ik (als alfamens) de technische kant van de hobby toch ook erg leuk en interessant. Bovendien houdt het de geest scherp omdat je steeds weer voor nieuwe uitdagingen ('problemen') wordt gesteld.

ALS IK ERGENS NIET UITKOM GA IK WEL EENS EEN DUTJE DOEN OP DE BANK.

Het komt regelmatig voor dat ik dan plotseling weet hoe ik iets moet oplossen of hoe ik verder kan met een AV. Zo is en blijft het een fascinerende hobby waar heel veel kanten aan zitten, maar dat hoef ik de leden van de NVBG natuurlijk niet te vertellen. ■

Auteur en fotografie: Willem Steetskamp

* Naar aanleiding van het artikel van Willem Steetskamp kwam de volgende info van onze voorzitter binnen:

PEN FESTIVAL

"Ik ben daar zelf vele malen geweest tussen 1981 en 1997. Daarna gingen ze naar het Schoter Lyceum in Haarlem. De onderstaande foto is van het PEN-Festival in Bloemendaal.

Het kan zomaar zijn dat Willem één van de personen is die op de tafels aan de zijkant van de zaal zitten .

Cor Nierse staat op de voorgrond achter de kathedor. De oudere NVBG-ers herkennen vast meer mensen op deze foto.

(In het midden o.a. Harry Bennink)", aldus Jan Roeleveld.

Rechts een paar van de vele certificaten van Jan, een aantal met de wat vreemde omschrijving 'Bewijs van deelneming' i.p.v. 'Bewijs van deelname'...

EEN DAGJE FILMFESTIVAL

HET NOVA FILMGALA 2023

Film, video? Horen daar AV-makers thuis? NOVA is een platform voor de magische wereld van film en geluid. Hier kun je je passie tonen en nieuwe ideeën opdoen, ook als AV-maker.

De **NOVA** is een landelijke koepelorganisatie van amateur filmclubs en -filmmakers en organiseert cursussen voor filmamateurs.

Ieder jaar staat het NOVA filmgala op het programma, het festival vindt plaats in het Hotel Theater Figi in Zeist en is dit jaar gehouden op 11 en 12 november.

Hieronder volgt een uiteenzetting van de categorieën en een verslag door de ogen van een AV-maker/filmer.

Het evenement bestaat uit drie festivals, die in hetzelfde weekend plaatsvinden. Categorieën fictie en non-fictie.

HET NOVA ÉÉN-MINUUT FILMFESTIVAL

Films met een lengte van maximaal 60 seconden strijden via een knock-out methode om de hoogste eer. Iedereen mag meedoen. Je hoeft dus geen NOVA-lid te zijn.

HET NOVA FILMFESTIVAL

Tweedaags festival met de beste films van niet-commerciële filmmakers.

Films, die in de NOVA-regio's zijn genomineerd, komen in aanmerking voor deelname aan dit festival.

HET NOVA JONGE FILMERS FILMFESTIVAL

Iedere jonge filmmaker, die niet-commerciële films maakt, mag meedoen.

Dit is een speciaal festival voor jongeren tot 25 jaar.

Scholen kunnen een film inzenden in een aparte categorie.

DAARNAAST IS ER HET CINENOVAVEEKEND

Op 3 en 4 november zijn er in 48 uur tijd films gemaakt.

Deze films zijn vertoond op zaterdag 11 november van 19:30 tot 20:30 uur in de Willem Pijperzaal.

Wij, Ad van Rosendaal en Anneke Zonneveld, zijn zondag 12 november naar Hotel Theater Figi in Zeist afgereisd.

Het is een mooie accommodatie met theaterzalen. En echte films van kort tot langer, fictie en non fictie.

Het niveau vonden we hoog. Voor elk van de categorieën is een aparte jury die de films beoordeelt. ►

De prijswinnende film is de documentaire 'Bloody Tradition -agree tot disagree-' geworden. Andere indrukwekkende films zijn 'Zelfbeschikking', 'Food for Thought' en de humoristische film 'Kripola'. Ook hebben we een paar mooie reisreportages gezien.

UITEINDELIJK IS ZO'N DAG EEN REIS DOOR DE FILMWERELD

Een dag met verwondering, van lachen tot huilen en nadenken. Het is een enorme stimulans voor alle AV-makers en filmmakers om je creatieve projecten verder te ontwikkelen. Hier zie je films waarin de mens een rol speelt.

Het is een aanrader om als AV-maker een bezoek te brengen aan dit festival. Alle aspecten van verhaallijn, tekst, beeld, geluid, life geluid en voice over komen langs.

Het is een bron van inspiratie.

Het mooie van film is dat je de mens vaak life laat spreken, met een continue lichaamstaal. In tegenstelling tot een foto wat een momentopname is. In AV-wereld vang je het moment; bij films vang je de scene.

Films maken vraagt ook goed acteerwerk.

Jammer dat we nauwelijks NVBG-leden op dit mooie festival hebben gezien. Daarom, zet het NOVA filmgala-festival alvast in de agenda: begin **november 2024**. ■

Auteur: Ad van Rosendaal

Fotografie: Dick Jenkens

advertentie

WINGS X

WINGS 7

WINGS X

WINGS 7

WINGS 7

WINGS X

WINGS 7

WINGS X

WINGS 7

De laatste maand van het jaar...

WINGS 7

WINGS X

Creativiteit kent geen tijd...!

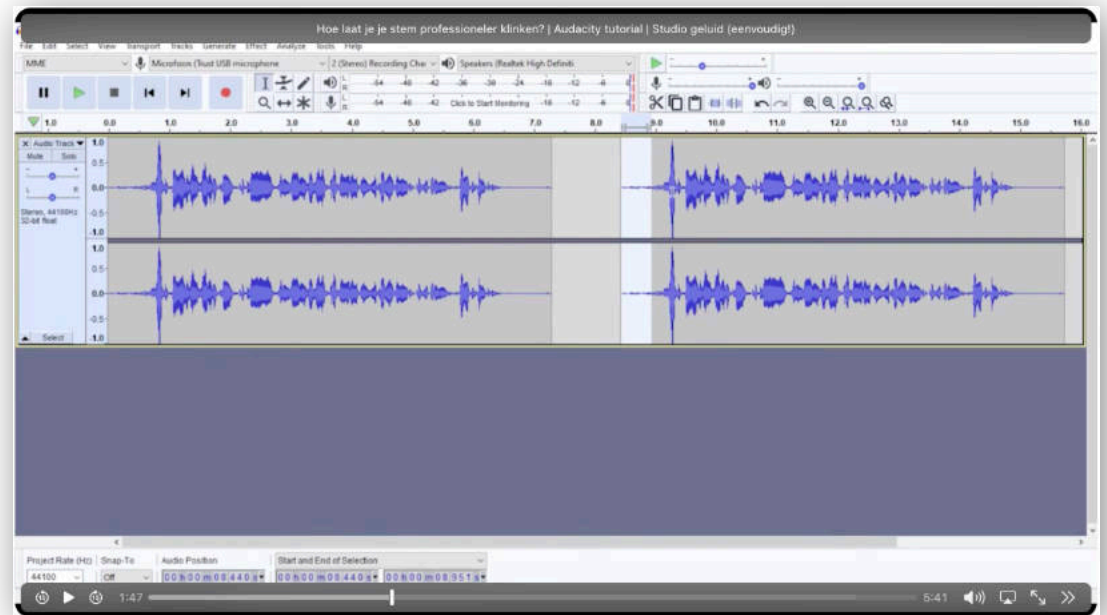
De onderstaande tutorials zijn Nederlandstalig, klik op de afbeelding om de tutorial in je webbrowser te bekijken.

HOE LAAT JE JE STEM PROFESSIONELER KLINKEN?

In deze audacity tutorial kunnen jullie zien hoe je het geluid van je stem professioneler kan laten klinken. Met enkele instellingen halen we achtergrondgeluiden weg en geven we een boost aan diepe en hoge klanken.

Vervolgens zorgen we voor een goed volume, met behoud van de verschillende pieken.

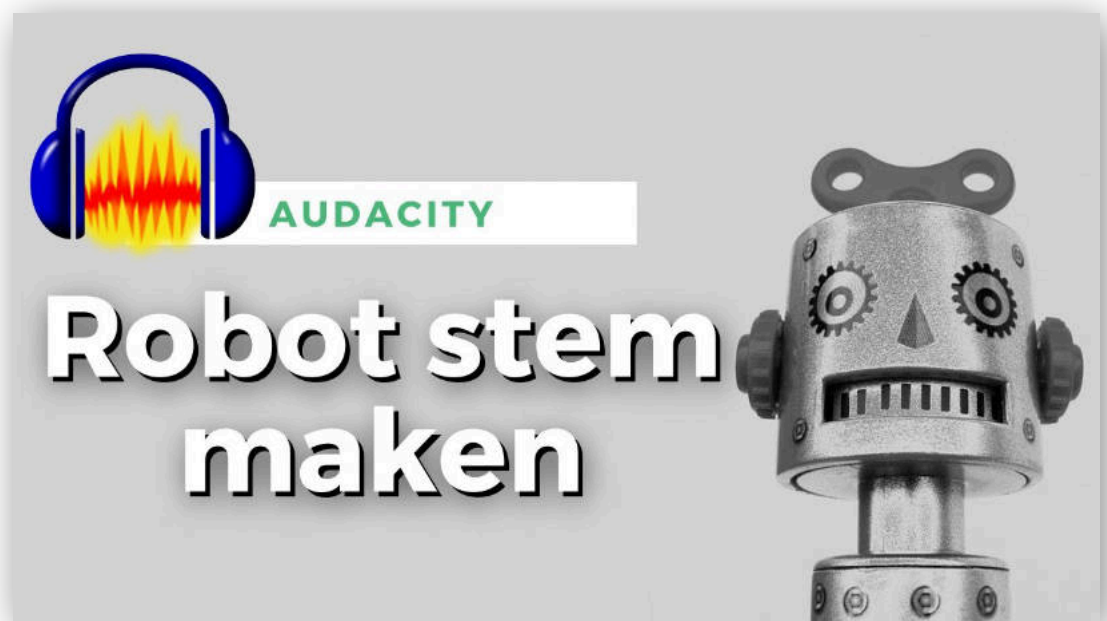
Uiteindelijk verkrijgt u meer dat studio geluid.

Bron: Buvesa.com

ROBOT STEM MAKEN MET AUDACITY

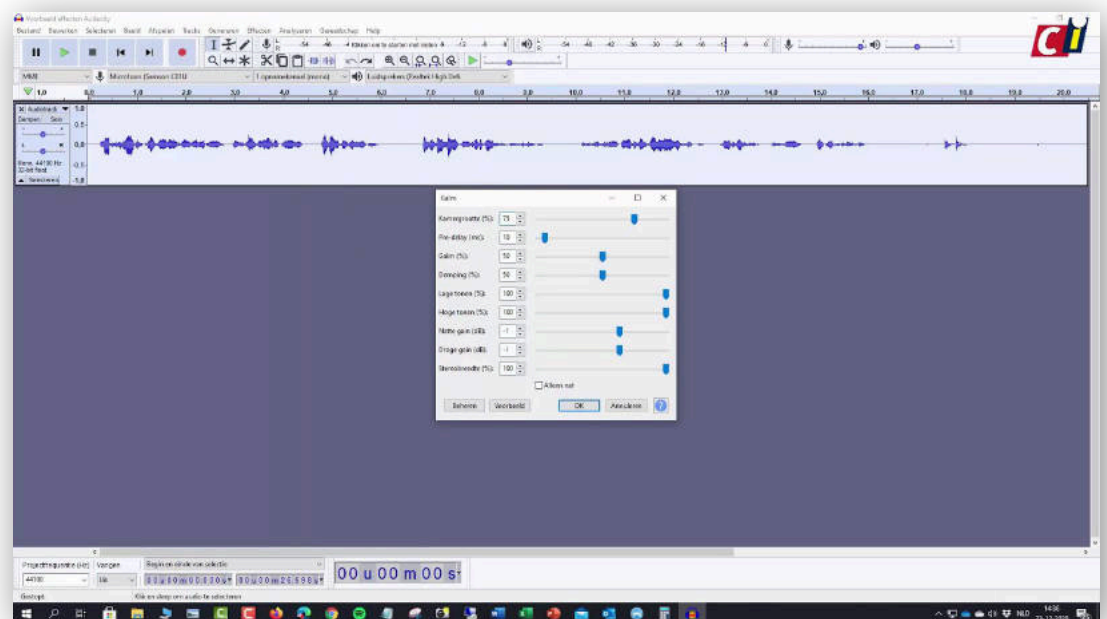
Een robotstem maken met Audacity klinkt moeilijker dan het is. In deze video toon ik je hoe je eenvoudig, snel en gratis een stem kan aanpassen zodat die als een robot stem klinkt. Volg de stappen mee in deze tutorial om zo je eigen robot voice te maken in Audacity.

Bron: Buvesa.com

EFFECTEN GEBRUIKEN IN AUDACITY

Met het gratis programma Audacity kun je audio opnemen, bewerken en mixen. In diverse how to's hebben we daar al eerder aandacht aan besteed. Maar wist je al dat je ook gebruik kunt maken van allerlei effecten, zoals echo, telefoon en galm? Dat laten we je in deze video zien.

Bron: ComputerIdee.TV

Verslag clubavond AV-groep Kennemerland, 19 oktober 2023

EEN FEESTELIJK BEGIN VAN HET NIEUWE SEIZOEN

De jaarlijkse ledenvergadering – het verslag daarvan wordt door het bestuur verzorgd – werd afgesloten met een bloemenhulde aan een aantal actieve clubleden. Aart die samen met Ruud (helaas niet aanwezig) de techniek verzorgt, Jeanne en Herman die jarenlang de programmacommissie hebben bemenst en Willem die iedere maand de Auvitekst in elkaar draait. Herman werd nog in het bijzonder bedankt voor zijn jarenlange inzet voor de club in allerlei functies. Met ingang van dit seizoen is hij gestopt als lid van de programmacommissie. Ons bestuur, Ingrid en Petra hebben eigenlijk ook een bloemetje verdiend, maar zij vonden het een beetje raar om dit aan zichzelf te geven.

OUDE AV'S

Het thema voor het programma na de pauze was 'oude AV's'. Dat gaf de clubleden gelegenheid om een oude AV uit de digitale kast te trekken die de moeite waard zou zijn om nog eens te vertonen.

Vanwege de tijd die nog beschikbaar was werden de AV's deze keer slechts één keer vertoond en bleef het commentaar beperkt, ook omdat deze AV's al eens eerder besproken zijn.

Hans (van Beek) opende met een vijf jaar oude AV: **Rondreis door Ierland**. Hij duurde maar liefst 9 minuten, maar verveelde geen moment dankzij de mooie opnames van bijzondere landschappen en de passende muziek.

Echtgenote Ingrid verzorgde het commentaar. Zoals in de meeste AV's van Hans en Ingrid zijn zij (en soms ook andere familieleden) zelf prominent aanwezig in de AV. Dat geeft een persoonlijk tintje met soms verhalen over bijzondere reisavonturen zoals we later op de avond in de AV van Ingrid zouden zien!

Frits presenteerde **Archeon**, een AV uit 2017. Veel opnames waren gemaakt in het Archeon in Alphen aan den Rijn, een heel aantrekkelijke locatie voor iemand die van geschiedenis houdt. Maar Frits zou Frits niet zijn als hij de foto's niet zou combineren met tekeningen en animaties van eigen hand en zeer levendig commentaar. Helaas was Frits niet aanwezig om e.e.a. toe te lichten. ►

Het dorp was een AV uit 2014. Het welbekende liedje, gezongen door Wim Sonneveld werd in beeld gebracht door Herman. De prachtige foto's waren gemaakt in Broek op Langedijk. Een uitgelezen keuze voor deze AV, want misschien geen andere locatie zou de sfeer van het liedje zo goed kunnen verbeelden.

Herman heeft de foto's op verschillende momenten gecombineerd met oude prenten, wat de nostalgische sfeer nog verhoogde. Een verrassende wending bij het vertonen van deze AV was nog dat Petra op één van de foto's een inmiddels overleden familielid herkende!

Reis naar Noorwegen was een AV van Ingrid uit 2006. Duizelingwekkende beelden van steile kliffen en een spectaculaire helicoptervlucht hielden de aandacht goed vast. Bijzonder sluitstuk van de AV was het verhaal over het zoekgeraakte hondje tijdens een intensieve wandeltocht door de woeste Noorse natuur. Maar het liep allemaal gelukkig goed af voor het hondje en natuurlijk ook voor Hans, Ingrid en hun zoon Arthur.

Mijn AV **Skeye** was de meest recente AV van de avond, maar dat kan niet anders omdat ik nog niet heel lang met AV's in de weer ben (op digitale wijze) Vorig jaar waren er een paar kritische opmerkingen dus ik heb een paar wijzigingen aangebracht. Het resultaat wilde ik graag laten zien.

Ingrid vertelde dat ze aan het eind haar ogen even dicht heeft gedaan omdat het haar wat te heftig werd. Voor mij een aanwijzing dat er wel iets van mijn bedoelingen is overgekomen.

Als afsluiting zagen we **Droombeeld** van Jeanne. Een AV uit 2014. Ze heeft hiermee een hoge notering behaald in een Duits festival. En terecht, konden we constateren. Haar kleinkinderen figureerden in een sprookjesachtige setting met grappige en onverwachte animaties en geluidseffecten.

Als onbedoeld effect werd tijdens de vertoning de ruimte achter het doek plotseling gevuld met een dieprode gloed waarvan ik me even afvroeg hoe Jeanne dat voor elkaar had gekregen. Maar het bleken de opgluoiende achterlichten van vertrekkende auto's te zijn. Even later werd er ook nog vuurwerk afgestoken in de straat. Ook dat hoorde niet bij de AV maar zorgde wel voor een knallend besluit van deze gezellige eerste clubavond van het seizoen!

Auteur: Willem Steetskamp

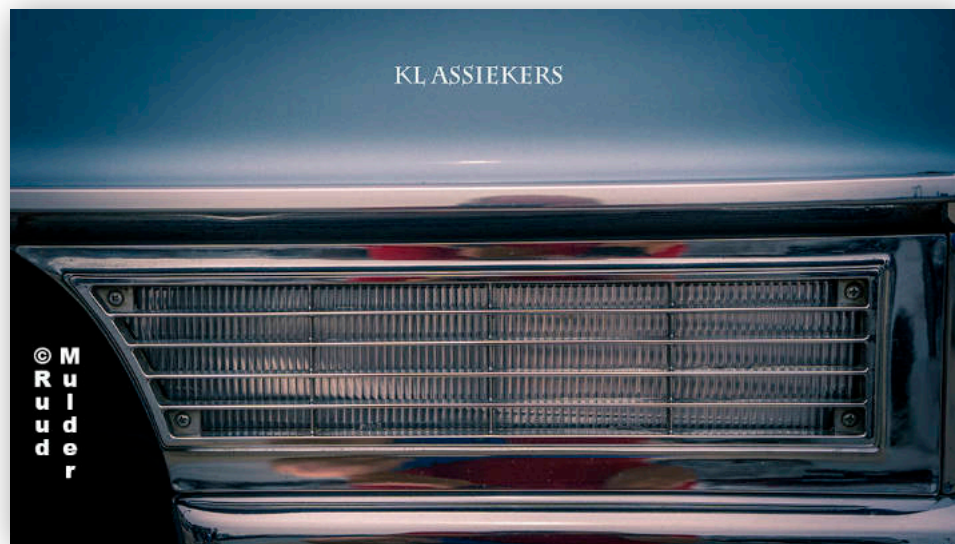

De bijeenkomst van AV-groep Rotterdam op 25 november werd bijgewoond door bijna alle leden. Voorafgaand aan de eerste te presenteren serie werd gesproken over het toepassen van zwartwitbeelden in PTE. Maar daarna was er vooral discussie over de toepassing van AI. (Artificiële Intelligentie) Daarbij werd verwezen naar de serie Fantasyworld van uw verslaggever. De voors en tegens door het gebruikmaken van AI werden besproken en men kwam tot de conclusie dat het niet tegen te houden is, maar dan wel in een aparte categorie. Daarna was het tijd voor de eerste serie, een remake van Jaap van Pelt met zijn serie Alhambra, maar remakes worden niet verder besproken en krijgen ook geen tweede ronde.

Vervolgens kwam de eerste nieuwe serie aan bod. **The final Turnaround** was de 4:45" durende productie van **Cor Lokker**. De auteur vertelde dat hij in 2013 op een raffinaderij van Q8 in Koeweit was en daar op verzoek fotografeerde tijdens de 'grote stop'. Daarbij werden alle units (fabrieken) stilgelegd en ontmanteld, gereinigd en van nieuwe onderdelen voorzien.

Dit noemt men Turnaround. In de serie veel lijnenspel en dat vonden de aanwezigen mooi in beeld gebracht. De werkzaamheden werden in deze AV ondersteund met muziek van Tom Habes met het nummer The final Farewell.

Maar de vraag bleef wel waarom in de titel het woord 'final'. Voor de auteur heel begrijpelijk, want voor velen was het de laatste stop bij deze raffinaderij. Kort na de stop werd het bedrijf verkocht.

De volgende serie was van **Ruud Mulder**. Hij bezocht een oldtimershow in het centrum van zijn woonplaats in Zeeland. Een aantal oldtimers en vooral de details passeerden de revue. Volgens de toeschouwers was de synchronisatie goed. Men vond het een leuke, grappige serie met muziek uit de jaren 80 van de vorige eeuw. De serie duurde 2:17". Een goede suggestie was om aan het einde knipperende remlichten te gebruiken in plaats van de knipperende koplampen.

Van heel andere orde was **Mysterious Scotland** van **Adri van Oudenaarden**. Tijdens een motorreis naar de Schotse hooglanden liet hij zijn motor bij de vele begraafplaatsen stoppen om te fotograferen. Adri liet ons zien dat graf-elementen ook prima konden bewegen. De grote vraag was evenwel of de serie met een duur van 4:03" beter tot zijn recht komt, als hij in zwartwit wordt omgezet. ►

Vervolg AV-groep Rotterdam ►

Met het nummer 'Leave no man behind' van Hans Zimmer werd de serie muzikaal ondersteund. De auteur vindt het leuk en spannend om oude begraafplaatsen op te zoeken. Begraafplaatsen waar vaak Clans zijn begraven.

De laatste serie voor de lunchpauze was voor velen een openbaring. Niet zo zeer de presentatie op zich, maar vooral de locatie. **Bas Opmeer** nam de kijker mee naar een 12 hectare groot natuurgebied met 20.000 m² overdekte ruimten in het Belgische Kemzeke van een voormalige transportondernemer. Op dit uitgestrekte terrein is een privé kunstcollectie bijeengebracht en dat is heel bijzonder. Het is inmiddels Unesco wereldgoed.

Bas gebruikte in zijn serie **Verbeke Foundation** muziek van Vangelis in een 4:12" durende rondgang langs alle (be)vreemde onderwerpen en attributen.

Hoewel het een fascinerende serie was, kreeg de auteur nog een aantal technische opmerkingen om deze AV nog sterker te maken.

Nadat er genoten was van een voortreffelijke lunch kwam de tweede serie van Adri van Oudenaarden aan de beurt.

Voor de pauze had hij al een mooie serie, maar deze tweede serie was van heel andere orde.

Paasvuur duurde 1:23" op muziek van Ludovico Einaudi met Walk. Paasvuren zijn ieder voorjaar rond de paasdagen in een deel van Nederland, vnl. in het oosten van het land, een oude traditie. Het vuur wordt niet zomaar aangestoken, maar met 'gezegend' vuur dat uit de plaatselijke kerk naar de vuurplaats wordt gedragen.

Adri was aanwezig bij het ontsteken van het vuur in het Achterhoekse Ziewent. Hij toonde vooral beelden van

het vuur zelf. Helaas ontbraken de live-geluiden zelf. En ook de geuren ontbraken (grapje).

De serie duurde zoals gezegd 1 minuut 23 seconden in het kader van de opdracht 1,2,3 op de fotoclub.

Vrije Vogels heette de serie van **Gert de Graaf**.

De interesse voor natuurfotografie is ontstaan achter in de tuin met het fotograferen van 'tuinvogels'. Later trok de auteur met een mobiele schuiltent en een 500 mm objectief de natuur in om vogels te fotograferen. Dat resulteerde ook in deze zeer fraaie serie, die dan ook applaus verdiende. Ook de muziekkeuze was perfect door te kiezen voor A Deep Compassion van Udo Vismann. Het resultaat was een zeer festivalwaardige serie.

Verschillende vogels kwamen op het scherm.

Daardoor ontstond een schitterende serie, zelfs voor niet-vogelkenners, zoals de auteur van dit artikel.

Vervolg op volgende pagina ►

André Hartensveld heeft afgelopen zomervakantie gevierd aan de Franse westkust in het noorden van het land. Hij noemde zijn AV-serie **Opaalkust Fr** omdat hij de kust heel verrassend vond met zijn steile klippen maar bovenal het gesteente op de stranden.

De laatste tijd opteert de maker steeds meer voor zwart-witseries. Zwartwit leidt niet af zoals bij kleuren vaak het geval is en de details zijn beter zichtbaar. Maar er moet ook gezegd worden dat niet iedere serie zich leent voor zwartwit.

Maar, zoals werd opgemerkt door een van de aanwezigen, zwartwit doet het hier heel goed. Ook bevestigde André dat bij het fotograferen al in zwartwit was gedacht. Hij had ook gezorgd voor passende muziek.

Wij hoorden bij kijken naar de kliffen en veel gesteente, waaronder hele fraaie close-ups, zodat je nauwelijks meer zag wat het voorstelde, Long Ago van Michael Hoppé. Hoewel de foto's in de serie gemaakt waren in de uit de tweede wereldoorlog bekende streek, was er niets te zien van die historie.

Maar dat kon ook nauwelijks, want het was en blijft een natuurserie, die 3:15" duurde.

Na al dit moois werden door André Hartensveld en Adri van Oudenaarden nog wat tips gegeven over het werken met het AV-softwarepakket van WNsoft, PTE-versie 11.

Met de goede wensen voor de komende feestdagen ging ieder weer zijns weeg vol met ideeën en inspiratie. Het zal ons benieuwen wat er op 20 januari op de volgende bijeenkomst weer te beleven valt op het witte doek.

Auteur: Ruud mulder

Bijna de gehele AV-Westlandgroep was maandagavond 27 november aanwezig om een aantal nieuwe AV-producties te bespreken. Eerst werden een aantal huishoudelijke zaken besproken en daarna was de eerste serie aan de beurt.

Auteur **Ger Sauer** met **Glorious Cars** begon.

Op muziek van Duane Eddy liet hij gedurende 2:57" bijna kunstvormige vormen van Amerikaanse auto's uit de jaren 60 zien. Oldtimers zijn een geliefd onderwerp onder AV-makers want meerderen houden zich met dit onderwerp bezig. En dan is het al een kunst op zichzelf om je te onderscheiden. En als je zoals Ger de vormen goed wilt benadrukken, dan ontkom je er niet aan om de vele details in beeld te brengen.

De fotografie was scherp en in reflecties in de beelden was ook nog een vleugje landschapsfotografie waar te

nemen. De aanwezigen hadden geen opmerkingen over de serie zelf maar een enkeling vroeg zich af of het nog creatiever kon. De muziekkeuze voor deze serie was zondermeer goed.

Bosvruchten?? Dat was de titel van een nieuwe serie van **Henk van Uffelen**. Als je dat zo leest denk je, zoals ik, eigenlijk direct aan de vele rode besjes die hier en daar in de laatste maanden van het jaar overal te zien zijn en die ook vogels aantrekken. Maar Henk zou Henk niet zijn, als hij voor een totaal andere creatieve zijde liet zien. Een tweetal bomen vormde gedurende 2:46" een natuurlijk kader, maar wel flink bewerkt. De achtergrond heeft de maker zo natuurlijk mogelijk gemaakt.

En de bosvruchten?

Op de tonen van het Royal Philharmonic Orchestra met een bekend Disney-nummer kwamen de bosvruchten in allerlei samenstellingen naar beneden. Maar waarvoor Henk de meeste waardering kreeg, was de manier waarop hij de hazelnoten, dennenappels en wat dies meer had vrijgemaakt.

Een monsterlijke maar voortreffelijk uitgevoerde klus. Om zijn serie nog beter te maken vielen ook hier weer de maker een aantal tips ten deel, zoals b.v. een schaduw toevoegen bij het bijna op de grond vallen van de objecten. Het was geen 'echte' natuurserie, maar creatief wel zo gemaakt. ►

Muziek: Royal Philharmonic Orchestra
Fotografie en samenstelling: Henk van Uffelen

De Europamars en Clive Lukover met March to freedom waren de muzikale noten die **André Hartensveld** toegevoegd heeft in zijn AV 'Memory of freedom' van 3:21".

Zowat 80 jaar na de bevrijding van de tweede wereldoorlog worden we daar nog steeds op alle manieren aan herinnerd. Maar de opnamen van deze in zwartwit gemaakte serie zijn niet gemaakt in de herinneringspot bij voorkeur, het Franse Normandië, maar tijdens het dit jaar gehouden bevrijdingsfestival in Brielle.

André begint met ongeveer 35 seconden video afkomstig van internet. Het laat bij flitsen het geweld tijdens de wereldoorlog zien, geweld dat nodig was om ons te bevrijden. Hoewel de maker jarenlange ervaring heeft met het maken van AV-series, kreeg hij bij de bespreking een groot aantal adviezen mee.

Dat de aanwezigen ook van smaak verschillen bleek wel uit de opmerking van een van hen, dat de zwartwitbeelden te 'hard' waren en daardoor niet mooi, terwijl anderen die mening niet waren toegedaan. Ook de synchronisatie was op een paar plaatsen nog niet helemaal top. Door de video-intro werd de illusie gewekt dat we te maken kregen met een documentaire. Het was niet het geval. Ook had men wat moeite met het contrast tussen de heftigheid van de inleiding en de luchtigheid van het tweede deel. Echter, ook hier was sprake van verschillen in smaak.

Na de serie greep André ook de kans om het over kunstmatige intelligentie te hebben en deed het voorstel om het bestuur van de NVBG namens de AV-groepen Rotterdam en Westland voor te stellen om een aparte categorie in te stellen voor AV's die op basis van AI zijn gemaakt. In tegenstelling tot de AV-groep Rotterdam had het Westland daar vooralsnog geen behoefte aan.

Na deze discussie kreeg we 'Uitgebloeid' voorgeschoteld van **Anneke van Ruyven**. Met haar serie bewees zij dat als je een bos bloemen hebt die uiteindelijk uitgebloeid is, je deze niet zomaar in de afvalcontainer moet deponeren. Het is een goed en fascinerend onderwerp om te fotograferen en dat heeft Anneke heel goed begrepen.

De toelichting was dan ook kort en volledig informatief:

"Een boeket bloemen dat uitgebloeid is". Maar als je dan denkt dat je steeds een bos bloemen ziet die zijn langste tijd heeft gehad, kom je bedrogen uit. Slechts de foto voor de aftiteling liet dat zien en juist die foto kon je beter verwijderen was het advies. Men genoot met volle teugen van de serie, die uiteraard, ik zou bijna zeggen, hoe kan het anders, ook opmerkingen opleverde. Niet alleen het slotbeeld kreeg kritiek, maar ook... de achtergrond was licht en later wat donkerder. Het moet je maar opvallen.

Er waren schitterende overvloeders te zien gecombineerd met de rustige muziek van Roxanne Genot met het nummer Once upon a december.

Een aantal 'stills' waren het aanzien meer dan waard, vooral omdat

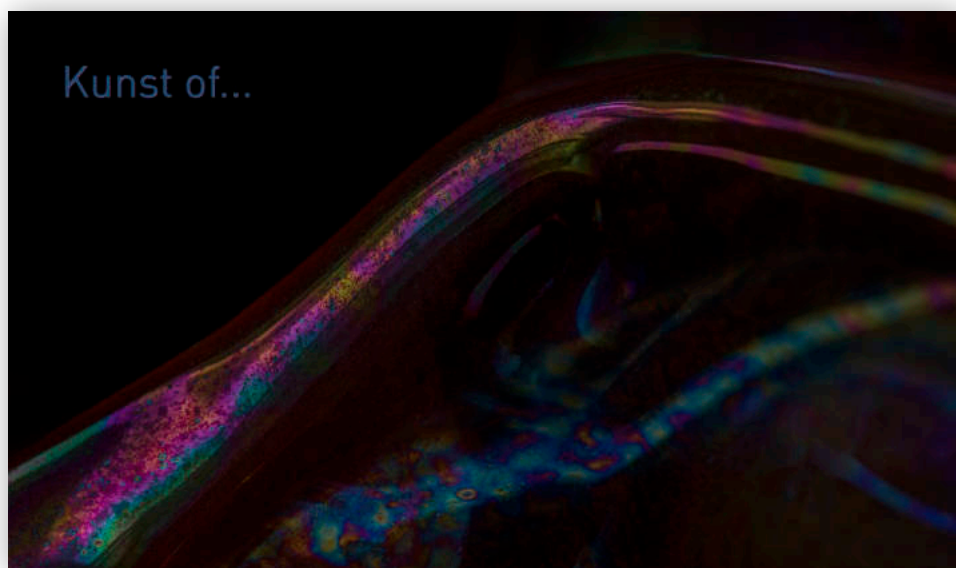
Anneke gekozen heeft om van het boeket steeds maar één bloem eruit te

lichten. Sommige fotografen maken foto's met het idee om die in een AV te gebruiken. De auteur zegt hierover dat zij later wel gedacht had dat het beter ware geweest als zij af en toe een ander objectief had gebruikt. Niet alleen het fotografische werk en de techniek van het maken van de AV is altijd onderwerp van bespreking.

Zo kreeg Anneke ook het advies om de muziek wat dieper te maken door er een fractie van galm aan toe te voegen.

En de duur van deze AV? 2:57"! ►

Dat haastwerk niet altijd betekent dat je dan maar een serie maakt waar het aan alle kanten aan schort beweest **Marcel Batist** met zijn serie 'Kunst of.....'.

De een na de andere kunstige foto passeerde de revue, maar waar keek je nu naar?

Na ongeveer driekwart van de 3:21" durende serie kwam er een beeld die meer duidelijkheid gaf. Een kop van een zwaan of iets dergelijks. Maar niet in de normale 'dierlijke' uitvoering. Nee, het was meer een stuk porselein.

En aan het einde kwam de oplossing van 'Kunst of.....'. Het was misschien wel kitsch.

En de foto's dan? Het waren opnames van een beeldje dat Marcel jaren geleden kreeg uit een erfenis.

De fotograaf in hem wilde het beeldje hebben om de doodeenvoudige reden dat het te lelijk was om naar te kijken. Maar wel mooi genoeg voor een prachtige serie. Ook de muziek was weer met zorg gekozen en we hoorden delen van Arrival to Earth van Brendon K. Verret en Coming Home van Patryk Scelina. Daarnaast had de maker ook nog flink geput uit zijn omvangrijke geluidseffectenbibliotheek die hij inmiddels ook heeft opgebouwd.

Opvallend was dat er twee AV-makers waren die een serie presenteerden van 3:21".

Zou dat iets te maken hebben met Challenge 321? De tijd zal het leren. En tegen de gewoonte van de groep in, waren de wijzers van de klok nog niet op twaalf toen iedereen voldaan weer huiswaarts keerde. ■

Auteur: Ruud Mulder

Audiovisueel Najaarsfestival Close-Up 2023

Koninklijke
Video, Foto en Digiclub

in samenwerking met

We presenteren de projecties in 4 blokken. Tussen elke projectie wordt een paar minuten voorzien waar een moderator de geprojecteerde reeks bespreekt.

De toegang tot het festival is gratis, dat is dus geen reden om thuis te blijven.

Het festival stond open voor AV-producties van Vlaamse hobbyisten.

Uitgangspunt is het stilstaande gefotografeerde beeld.

Video mag maximaal 20% van de totale tijdsduur uitmaken.

Het thema is vrij.

Zaterdag 16 december 2023
Stedelijk Museum (SteM)
Zwijgershoek 14, 9100 Sint-Niklaas
Aanvang 10:00 uur

AV-AGENDA 2024

9 MAART - AV-VOORJAARS FESTIVAL

Traditioneel zal ook dit festival weer gehouden worden op de tweede zaterdag van de maand maart en wel op 9 maart 2024 in de theaterzaal van De Klif in Nijmegen. De inzendtermijn voor de zevende editie van het AudioVisueel Voorjaarsfestival is nog niet gestart maar zal vermoedelijk lopen van november 2023 tot en met 9 februari 2024.

20 APRIL - NATIONALE AV-WEDSTRIJD

- De zaal is besproken
- De wedstrijdcommissie is ongewijzigd gebleven.
- De selectiecommissie is samengesteld.
- Voorbereidende werkzaamheden zijn afgerond.

THEATER CALYPSO - MARKT 4 - WIJK BIJ DUURSTEDEN

Inschrijven is mogelijk vanaf 9-12-2023 t/m 17-02-2024.

[Voor meer informatie zie onze website!](#)

28 EN 29 SEPTEMBER - NATUUR FOTO-FILM-AV FESTIVAL 'MADELIEF'

Het festival vindt plaats in Cultureel Centrum 't Spectrum in Schijndel en bestaat uit 3 evenementen:

- een filmwedstrijd,
- een AV-wedstrijd,
- een fotowedstrijd.

Onder voorbehoud!

Met als gezamenlijk thema de natuur in al zijn verschijningsvormen. Het publiek heeft gratis toegang en kan één of meer evenementen bezoeken. Iedere niet-commerciële filmer of fotograaf mag films, foto's of AV-producties inzenden, ook als hij geen lid van één van de organiserende verenigingen is.

Bij de werving van deelnemers en bezoekers richten wij ons in eerste instantie op bewoners van Nederland, maar sluiten buitenlandse deelnemers en bezoekers niet uit.

Vooraf vindt een selectie plaats op basis van kwaliteit en beschikbare tijd of ruimte. De jurering vindt plaats door deskundige juryleden die lid zijn van de organiserende verenigingen en externe professionals.

© NVBG

Dit magazine is geoptimaliseerd voor lezen op een tablet of beeldscherm

Voor gebruikers van een i-Pad, je kunt het magazine perfect openen in de BOEKEN app, Met deze app kun je het magazine makkelijk lezen en bladeren.

Niets uit deze publicatie mag op enigerlei wijze gekopieerd of vermenigvuldigd worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de NVBG of de auteur.